

ACC. N:R M. 16407: 1-3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Thore Bergvärdh, Hallaryd*
Härad: *Lunnerbo* Berättare: *Ragnar Nilsson, Målaskog*
Socken: *Rysaby* Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: *1964* Född år _____ i _____

Anders Hansson i Hallaryd, - klok gubbe.

s. 1-3.

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16407:1

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

"Den där Anders Hansson nere i Hallaryd var ju vida känd och mycket
anlitad på sin tid. Många gånger hörde jag min mor berätta hur
det gick till, när hennes mor var och besökte den kloke gubben i
Hallaryd. Min mor hette Anna Sara Aronsson, och var född 1874 och
dog 1962. Mormor, som alltså hade varit hos Anders Hansson, hette
Kristina Niklasson och bodde i Furumoen, Ryssby socken. Hon var
född 1843 och dog 1918.

Mormor, eller som man sa, Kristina i Furumoen eller mor Kristina
blev tidigt änka, och det var därför mycket arbete för henne, att
jämte barnen själv bruka gården. Hon hade ett par präktiga oxar
och fyra kor, så det fattades inte arbete. Men så hade hon en
längre tid haft otur med kreaturen. De dog en efter en och då blev
det, som man sa, att de satte te'. På den tiden var ju tron på
övernaturliga väsen stark hos allmogen, för att inte tala om
trolldom och förgöring, så Kristina i Furumoen trodde då fullt
och fast på att oturen med djuren orsakades genom förgöring.

Ryktet om den kloke gubben i Hallaryd var då vida utspritt, och

6/8-63

ACC. N:R M. 16407: 2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

hon beslöt sig för att resa ner till honom för att få råd i sin svåra belägenhet. Detta hände någon gång på 1890-talet. Framkommen talade hon em allt för honom och bad om hans hjälp, så att hon på något vis kunde bli kvitt den vidhängande oturen. Efter vad jag hörde mor berätta, hade gubben tagit fram ett snöre, Detta drog han nu från ända till ända under ett strykjärn, och strax därpå blev det sju knutar på bandet, alltså lika många som antalet djur mor Kristina hade förlorat. Då sa gubben:

- Ni har förlorat sju stycken kräk, men hädanefter ska det bli slut med oturen.

Han drog sen tillbaka snöret på samma sätt igen och tänk, då försvann alla knutarna. Därpå tillade han:

- Om tre dar kommer den, som har tatt livet av era kreatur hem till er. Han kommer för att be er om ursäkt, men då ska ni inte ondgöra er allt för mycket på honom.

Mor Kristina gick glad hem, tacksam och blint troende på vad gubben hade sagt henne. Med otålighet inväntade hon den utlovade

ACC. N:R M. 16407:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

dagen, och alldeles riktigt, på den tredje dagen kom det en gubbe
och bekände sitt tilltag. Ja, han talade också om, att han
inte haft någon ro varken natt eller dag, varför han nu ville
erkänna sin skuld och be henne om förlåtelse, som han också fick.
Efter det där försvann oturen, och allt gick henne väl i händer".